

DRUŠTVENE NOVICE NEWS FROM SOCIETIES



NOVICI ZVEZE GEODETOV SLOVENIJE

DR. BRANKO ROJC, OSEMDESETLETNIK



Dr. Branko Janez Rojc (roj. 1941 v Ljubljani) je ugleden slovenski kartograf in univerzitetni profesor v pokoju. Srednješolsko izobrazbo je pridobil na klasični gimnaziji, ki mu je dala široko humanistično in jezikoslovno izobrazbo, predvsem pa izredno človeško širino. Študij geodezije je opravil na geodetskem oddelku Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani in se kmalu zaposlil kot kartograf na takratnem Inštitutu za geodezijo in fotogrametrijo (IGF). Izkušnje in skrivnosti kartografije je pridobil v sodelovanju s pionirji sodobne kartografije, kot so bili Emil Kržan, Tomaž Banovec in Jože Rotar; kmalu jih je začel prenašati tudi na študente oddelka za geodezijo kot asistent pri predmetih s področja kartografije, kasneje pa je kot visokošolski učitelj za kartografijo nasledil prof. Alojza Podpečana.

Obenem je na fakulteti nadaljeval formalno izobraževanje in se usmeril predvsem v raziskave in študij oblikovanja in zaznave kart. Magistrsko nalogo je posvetil uporabi barv v tematski kartografiji, v doktorski disertaciji pa je celovito obdelal vidike človekovega zaznavanja kart.

Večji del kartografske kariere je uspešno povezoval znanstveno-pedagoško delo na fakulteti s strokovnim delom in vodenjem kartografskega oddelka na IGF. Kot urednik številnih kart IGF je odločilno prispeval k oblikovalskim rešitvam in prepoznavni podobi kart mest in občin, avtokart, geografskih, planinskih, šolskih kart in najrazličnejših drugih tematskih kart. Vodil je projekt izdelave prve slovenske topografske karte DTK 25. Preučeval je uporabo in oblikovanje različnih pisav in uporabil mnoge inovativne pristope pri oblikovanju kart. Največja pohvala za oblikovalske rešitve dr. Branka Rojca je zagotovo prva nagrada za oblikovanje karte mesta Maribor, podeljene na mednarodni kartografski razstavi leta 1999 v Ottawi.

Kot pedagog je bil potrpežljiv in sistematičen predavatelj, predvsem pa pozoren mentor. Njegova poudarjena skrb za splošno in strokovno izrazoslovje ter pravopisno pravilnost je marsikateremu študentu, predvsem pa njegovim številnim diplomantom, razširila obzorja uporabe maternega jezika. Skoraj dve desetletji je kot predstojnik vodil Katedro za kartografijo, fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje na UL FGG. Predaval je tudi na Biotehniški fakulteti, posebej zanimiva pa so bila njegova številna strokovna in poljudna predavanja na posvetih, konferencah, razstavah in drugih prireditvah. Bil je član komisije za

teoretično kartografijo Mednarodnega kartografskega združenja in predsednik sekcije za kartografijo pri Zvezi geodetov Slovenije. V zahvalo za uspešno delo na področju kartografije je bil imenovan za častnega člana Zveze geodetov Slovenije, prejel pa je tudi priznanje za življenjsko delo na področju kartografije ob prvem evropskem dnevu geodetov in geoinformatikov.

Kartografiji in strokovnemu delu je bil vedno predan z vsem srcem. Pri tem so izstopali njegov humanistični duh, razgledanost in narodna zavednost, s čimer je presegal golo tehnično geodetsko znanje. Mlajši smo se ob njem učili spoštovanja slovenskega jezika, tudi ko smo se trudili s pisanjem znanstvenih člankov. Prav tako smo spoznali, da kartografija ni le izdelava kart, temveč tudi njihovo skladno oblikovanje, ki karto nadgradi v všečen umetniški izdelek. S podrobnim poznavanjem zgodovine kartografije, skladnega oblikovanja in percepcije kart je dr. Branko Rojc vidno prispeval k prepoznavnosti in dvigu kakovostne ravni slovenske kartografije, ki je že v času njegovega znanstvenega delovanja dosegala evropsko raven.

Prof. Rojc je zelo poznan tudi v športnih krogih. Bil je dolgoletni predsednik društva Partizan Vič in zaslužen, da je društvo Brazde vzdržljivosti ohranjalo in negovalo nekoč medijsko zelo podprte in množične prireditve za pridobitev naslovov kaveljc in korenina. Na vseh ravneh se trudi za razvoj in vzpodbudo prostovoljnemu rekreativnemu športu, ki le težko vztraja v koraku s pogosto izrojeno komercializacijo športa. Čas po upokojitvi v veliki meri posveča aktivni udeležbi na športnih terenih ali prireditvah, na potovanjih po svetu, pri predstavljanju slovenskih nacionalnih interesov, kot svetovalec pri zavarovanju premoženja, pogosto sodeluje in svetuje pri oblikovanju kart v različnih oblikah. Vedno uglajen, prijazen in ustrežljiv.

Ob izidu tega Geodetskega vestnika je praznoval osemdeset let, ki jih je preživel kot »kaveljc« v skladu z geslom »zdrav duh v zdravem telesu«. Želimo mu še naprej veliko zdravja in čestitamo!

Slikovno gradivo: Miha Muck, Ljubljansko geodetsko društvo

Zapisala:

doc. dr. Dušan Petrovič, UL FGG – Oddelek za geodezijo; e-naslov: dusan.petrovic@fgg.uni-lj.si

dr. Dalibor Radovan, Geodetski inštitut Slovenije; e-naslov: dalibor.radovan@gis.si



27. SREČANJE GEODETOV NA KRIMU

Letošnje tradicionalno srečanje ob obeležju koordinatnega izhodišča prve katastrske izmere na območju Slovenije je ponovno potekalo v prilagojeni obliki. Epidemija covid-19, ki nas duši že dobro leto, v tretjem valu na območju Slovenije sicer pojema, pa vendar grožnja za okužbo s koronavirusom ostaja med nami.

Veljavni ukrepi in priporočila niso omogočali priprave srečanja v nekdanji obliki, zato je izvršni odbor društva člane povabil k individualnemu pristopu k točki in ni organiziral zbiranja na predlaganih izhodiščih rekreativnih vzponov oziroma skupinskih štartov sicer vsakoletnega tekmovalnega dela. Sprememba organizatorja tako v tem letu ni bilo, prav tako ne običajnega merjenja časa tekačev in kolesarjev, ki sicer vsa leta prizadevno merijo moči na strmih krimskih klancih. Je pa organizator predlagal tradicionalne dostopne smeri:

1. POHOD (daljša različica) od Doma v Iškem vintgarju, pohod po gozdni markirani poti na vrh Krima, $\Delta h = 750$ m;
2. POHOD (krajša različica) od križišča ceste Preserje–Rakitna in ceste na Krim, pohod po gozdni cesti na vrh Krima, $\Delta h = 300$ m;
3. KOLESARJENJE, predlagan začetek pri Rakitniškem jezeru, vožnja po dveh kilometrih asfaltirane in osmih kilometrih makadamske ceste na vrh Krima, $\Delta h = 300$ m;
4. TEK, predlagan začetek na križišču ceste Preserje–Rakitna in ceste na Krim, tek po osem kilometrov gozdne makadamske ceste na vrh Krima, $\Delta h = 300$ m;

in predlagal posredovanje lastnih meritev časa dostopa (ura/minuta) po želji člana.

Prizadevna osemčlanska skupina organizatorjev je na travniku ob križu pod vrhom Krima pripravila sprejemno mesto z velikim napisom DOBRODOŠLI in tako poskrbela za dobro voljo 77 udeležencev med registracijo brez neželjenih zgostitev oziroma ob ohranjanju primerne medosebne razmika. Vsak udeleženec je prejel spominsko majico in bon za okrepčilo v Domu na Krimu, najmlajši in najstarejši pa še spominsko medaljo v obliki polžka z vgravirano letnico druženja. Poleg članov matičnega Ljubljanskega geodetskega društva so bili tam tudi predstavniki Dolenjskega geodetskega društva, Društva geodetov Gorenjske in Celjskega geodetskega društva, ki jih tudi sicer praviloma vsako leto srečujemo na Krimu.



Slika 1: Prekaljena ekipa organizatorjev na sprejemnem mestu pripravlja dobrodoščilo za udeležence.



Slika 2: Pozdravni nagovor in podelitev priznanj pohodnikom, tekačem in kolesarjem ob izhodišču krimskega koordinatnega sistema.

Pohodniki so prihajali iz dveh smeri. S prvo, daljšo različico z začetkom pri domu v Iškem vintgarju je 22 udeleženk/cev povprečno opravilo v dveh urah, ob sredinskem prihodu ob 10:38. Drugo različico od odcepa ceste na Krim s ceste na Rakitno pa so si pohodniki delili s tekači in kolesarji, ob povprečnem prihodu ob 10:47.

Poseben dostop sta izbrala dva udeleženca (družinska člana), ki sta iz Preserij hodila uro in pol, daljše možnosti pa so ubrali tudi nekateri kolesarji. V nadaljevanju objavljamo zgolj prejete lastne meritve časa dostopa:

KOLESARKA: prikolesarila iz Ljubljane na standardno startno mesto Rakitna – jezero in nadaljevala po trasi:

Božena Lipej – čas 0:39

KOLESARJI: start Preserje:

Ferid Dac, Matic Dac, Nejc Dac – čas (ure : minute) 1:05

start Rakitna – jezero:

Aljaž Peklaj – čas 0:28

Anton Kogovšek – čas 0:35

TEKAČICA: start pri odcepu ceste na Krim s ceste na Rakitno:

Amalija Rojc – čas 1:45

TEKAČI: start pri odcepu ceste na Krim s ceste na Rakitno:

Blaž Barborič – čas 0:40

Branko Rojc – čas 1:07

Po registraciji in pristrčnih pozdravih zaradi dolgih mesecev ločitve so se člani od sprejemnega mesta postopoma odpravili k samemu obeležju ob geodetski točki in v skladu s priporočili na ploščadi pred domom prevzeli zasluženno malico. Navkljub vsem omejitvam je potekala zelo živahna izmenjava izkušenj iz minulih pa tudi želja ter načrtov za prihajajoče mesece. V »mehurčkih«, ki so se razpršili po ploščadi, je veselo »žuborelo« in glasnost (ob povečani medosebni razdalji) je kmalu precej narasla. Čas za spust je nastopil kar prehitro in vtise smo urejali šele v poznih popoldanskih in večernih urah. Prejeti klici in pisni izrazi odobravanja so potrdili pravilnost organizatorjeve odločitve in tudi veliko željo vseh po skorajšnjem ponovnem snidenju na novih aktivnostih društva, ob želji po obuditvi druženja tudi na meddruštveni ravni.



Slika 3: Udeleženci v »mehurčkih« z odobravanjem spremljajo podelitev priznanj.

Izvršni odbor je sicer tudi že pristopil k organizaciji drugih napovedanih aktivnosti, zato člane pozivamo, da spremljajo obvestila na spletni strani društva in so pozorni na poštna sporočila, s katerimi društvo obvešča o novostih, zaradi spreminjajočih se razmer žal s krajšim rokom od ustaljenega.

Vabljeni in kmalu nasvidenje!

Slikovno gradivo: Miha Muck, Ljubljansko geodetsko društvo

Zapisali: Lija in Miloš Šušteršič, Milan Brajnik

e-naslov: milan.brajnik@gjs.si

IN MEMORIAM ŠTEFAN GREGUR – DENIS



(1962–2021)

V teh čudnih časih nas je v sredo zjutraj, ko so se dežne kapljice umaknile sončnim žarkom, pretreslo žalostno sporočilo, da nas je za vedno zapustil dolgoletni sodelavec in najboljši prijatelj Štefan Gregur. Zastal nam je dih, solze so polzele po licu in tišina kar ni minila.

Rodil se je 24. decembra 1962 v Lendavi. Že od otroških dni so ga vsi poznali po imenu Denis. Po osnovni šoli so mu starši omogočili šolanje na srednji gradbeni šoli – obiskoval je geodetski odderek v Ljubljani. Izobraževanje za poklic geodetskega tehnika je končal leta 1981. Še istega leta je 1. julija prestopil prag geodetske uprave v Lendavi na takratni lokaciji v Partizanski ulici 7 in se zaposlil kot geodet. Na začetku poklicne poti je večino nalog in del opravljal na terenu, ki mu je bil pisan na kožo. Mejni ugotovitveni postopek, prenos posestne meje v naravo so bili zemljiškokatastrski postopki po takrat veljavni zakonodaji (Zakon o zemljiškem katastru, Zbirka predpisov s področja geodetske službe – »tista modra knjižica« jo je imenoval), v katerih je znal doseči soglasje o poteku ugotovljene posestne meje tudi najbolj sprtih sosedov. Stranke so ga poznale, iskale ter spoštovale od prekmurskih ravníc do Lendavskih goríc. Novince nas je učil terenskih veščin, ki jih ne moreš poiskati v nobeni knjigi. V vseh letih njegovega terenskega delovanja se je nabralo veliko zanimivih, nenavadnih zgodb, prigod in nezgod, ki nam bodo trajno ostale v spominu. Med službovanjem je spoznal življenjsko in poklicno sopotnico Suzano, ki mu je bila vedno v oporo in s katero si je ustvaril prijetno družino.

Po spremembi geodetske zakonodaje je opravljal pisarniško-uradniška dela in naloge pri pripravi in izdaji podatkov, arhiviranju (v šali jih je poimenoval dela salonskega geometra) ter aktivno in z veseljem sodeloval pri različnih projektih, ki so se v letih zvrstili v okviru geodetske uprave (digitalizacija, popis nepremičnin, lokacijska izboljšava ...). Z naročniki geodetskih podatkov je vzpostavil pristen in domač odnos, ki je prispeval k zadovoljstvu vseh. Zadnja leta skoraj nobena izmed odprav ekipe na terenska vzdrževalna dela na slovensko-madžarski državni meji ni potekala brez njegove udeležbe, saj je poznal vse poti ter pustil pečat na marsikaterem državnem mejniku tam na tromeji.

Nas sodelavce je vedno razveseljeval in spravljal v dobro voljo. S svojo hudomušno naravo nas je znal spravljati v smeh do solz. Sedaj pa je pisarna številka enainpetdeset ostala sama, vzela ga je nepredvidljiva bolezen tega časa. Dragi Denis, počivaj v miru, hvala ti za vse, vedno boš ostal z nami.

Tvoji sodelavci